

HISTORISCHE KRING Baerne

JUNI 2023

N I E U W S B R I E F

Geniet u ook zo van het mooie weer? Wat is het nu heerlijk om in de tuin te werken of om daar lekker met een boek te gaan zitten. Er zijn ook volop activiteiten in Baarn en omgeving. Ook wij, van de Nieuwsbrief-redactie, gaan binnenkort met vakantie.

Maar eerst even tijd voor de Nieuwsbrief. Deze keer kunt u meer lezen over de huisvesting van de Historische Kring Baerne. Er zijn oproepen van de jubileumcommissie en van de werkgroep genealogie. U krijgt tevens wat informatie over de excursie naar Monnickendam.

En omdat een aantal vrijwilligers elke keer weer de Baerne bij u thuisbezorgt, leest u ook hierover wat meer.

Dan het Bosbad. Het is weer open en bestaat volgend jaar juli toch alweer 70 jaar: ook een stukje Baarnse geschiedenis. Ton van den Oudenalder heeft daarom, bij uitzondering, voor deze Nieuwsbrief een uitgebreide bijdrage aangeleverd.

Ans van Egdom en Martin Hoogendoorn.

Huisvesting

In de Nieuwsbrief van november 2022 schreven we dat de nieuwe gemeenteraad mogelijk nieuwe ideeën zou kunnen hebben omtrent de plannen om de Speeldoos en de bibliotheek samen te huisvesten op de huidige locatie van de Speeldoos. En inderdaad, in februari dit jaar besloot de nieuwe raad dat de gezamenlijke huisvestingsplannen voor Speeldoos en bibliotheek niet door zouden gaan. Geen verhuizing dus voor de bibliotheek en daarmee komt het pand Hoofdstraat 1 niet vrij.

In het door de vorige Gemeenteraad aangenomen Plan Maatschappelijk Vastgoed was, vooruitlopend op het vrijkomen van het pand Hoofdstraat 1, aan de maatschappelijke en culturele organisaties gevraagd een gezamenlijke visie op te stellen over de inrichting van het pand, na het vertrek van de bibliotheek. Ondanks dit alles zijn we op verzoek van de gemeente doorgegaan met het ontwikkelen van een gezamenlijke visie voor een multifunctioneel cultureel centrum in Baarn onder regie van De Plekkenmakers. Deze visie zal op 30 augustus aan de Gemeenteraad van Baarn worden aangeboden. De visie is zoals u begrijpt dakloos, omdat het pand Hoofdstraat 1 niet beschikbaar is.

In september dit jaar zal de raad worden gevraagd € 50.000 beschikbaar te stellen voor een onderzoek naar de behoefte aan ruimte voor de culturele en maatschappelijke organisaties.

Het in oktober 2021 door de vorige Gemeenteraad vastgestelde Plan Maatschappelijk Vastgoed zal worden heroverwogen. Het zal dus niet eerder dan 2024 zijn dat we enige duidelijkheid gaan krijgen over onze toekomstige huisvesting.

Aangezien het ook niet duidelijk is of wij als HKB een ruimte kunnen krijgen in het multifunctioneel gebouw blijven we de mogelijkheden onderzoeken, ook samen met andere organisaties, voor huisvesting elders in het centrum van Baarn voor het geval de gemeente het huurcontract van de kelder van het pand Hoofdstraat 1 eind 2024 niet zal verlengen.

Tot zover het nieuws over onze huisvesting.

Namens het bestuur,

Machteld Olthof

John Boers

© JUNI 2023 - HKB/Ans van Egdom

De Baerne is weer bij u thuisbezorgd

Elk kwartaal zorgt een vaste groep vrijwilligers ervoor dat u de Baerne in de brievenbus vindt. Hans Frijlink is sinds 2016 de coördinator. Op deze woensdagmiddag is hij in de Oudheidkamer met de bladen in dozen en in wijken verdeeld. "De distributie van de Baerne heb ik destijds overgenomen van Hylkjen Baarslag. Er worden ongeveer 720 boekjes bezorgd in 23 wijken en er worden er 80 per post verstuurd door de ledenadministratie. De bezorging in Baarn en Soest wordt door 25 vrijwilligers gedaan. De uitgifte gebeurt meestal vanuit de Oudheidkamer. Dat is prettig uitdelen en heeft tevens ook een sociale functie. Er kan dan met elkaar worden gepraat of even bij de lopende tentoonstelling worden gekeken. Slechts 3 keer, tijdens de coronaperiode, heeft de uitgifte plaats gehad in de buitenlucht op de parkeerplaats aan de Stationsweg. Gelukkig was het toen goed weer. De bezorgers zijn erg trouw en ik ken ze allemaal vrij goed."

In de eerste week van de maand waarin de Baerne uitkomt, stuurt Hans vast een bericht aan de bezorgers en in de derde week een mail met de definitieve datum en plaats van distributie. Is er iemand verhinderd, dan zijn er een paar reserve-bezorgers. Er is zelfs een kleine wachtlijst. Het streven is om uiterlijk twee weken na het verschijnen van elk nummer de bezorging voltooid te hebben. "Lukt het niet om de boekjes op te halen, dan breng ik ze desnoods even bij iemand thuis. En als de bezorging een keer niet lukt, dan bel ik iemand die reserve staat."

Voor niet-leden zijn de boekjes te koop bij de Bruna en in de Oudheidkamer.

Jubileumcommissie

Volgend jaar bestaat de HKB 50 jaar en dat gaan we groots vieren. Er zijn al mooie plannen, maar die kunnen alleen uitgevoerd worden als we voldoende mensen hebben. Vandaar deze oproep: meld u aan om te helpen met de organisatie! De plannen zijn nog even geheim, maar we kunnen alvast wel vertellen dat de activiteiten die we voor ogen hebben bedoeld zijn voor de hele bevolking van Baarn, jong en oud, lid of geen lid. Nieuwsgierig geworden? Neem contact op met secretaris@historischekringbaerne.nl

Excursie naar Historisch Monnickendam

Onze Historische Kring heeft samen met de Historische Vereniging Soest/Soesterberg een prachtige excursie georganiseerd naar het historische plaatsje Monnickendam, op 11 oktober dit jaar. We kunnen alvast vertellen dat we het historische museum bezoeken en dat er een stadswandeling is onder leiding van plaatselijke gidsen. Natuurlijk is het vervoer geregeld, beginnen we na aankomst met koffie en taart en is de lunch inbegrepen. De kosten zullen ongeveer € 50 per persoon bedragen. Het aanmeldingsformulier volgt zo spoedig mogelijk maar als u verzekerd wilt zijn van een plaats kunt u zich ook meteen opgeven bij de secretaris: secretaris@historischekringbaerne.nl.

Werkgroep Genealogie

Aanleiding voor deze oproep is een vraag uit Deventer, waar een journalist een boek over Deventer Drukkers gaat schrijven. Hij wil meer informatie over Willem Overeem die in de oorlog illegale kranten drukte.

Omdat er ook een link met Baarn is vraagt de Werkgroep Genealogie wie ons kan helpen aan een of meerdere foto's van Willem Overeem zodat wij een artikel voor Baerne kunnen schrijven.

Reacties aan Gen@historischekringbaerne.nl of aan Jan van der Laan, tel. 06 3760 1106.

Het gaat om:

Willem Overeem

Geboren te Baarn (Utrecht) 9 maart 1888

Overleden te Wittem (Limburg) 17 september 1957, 69 jaar oud.

Zoon van Willem Overeem en Trijntje Boogaard

Boekdrukker van beroep

Trouwt 1. Hillegom 07-11-1912 Lammerdina Kröschell

Trouwt 2. Soest 11-11-1943 Cornelia Hendrika Johanna van Mill

Trouwt 3. Tjitske Douwstra

Bosbad De Vuursche

Toen er in het zwembad in de Eem niet meer mocht worden gezwommen, besloot de gemeenteraad dat er een nieuw en schoon buitenzwembad moest komen. De geschiedenis van dit nieuwe buitenzwembad, het "Bosbad De Vuursche" kunt u hieronder lezen.

Het bosbad is weer open

Laten we beginnen bij het begin.

Zwemmen in Baarn is van alle tijden. Voor 1900 zwommen zonder toezicht in de Eem. Later werd er in de Eem een zwembad aangelegd, ter hoogte van Eemlust. Toen dit bad door de stormvloed van 1916 in de golven verdween werd er een nieuw zwembad in de Eem gebouwd. August Janssen was de man die het liet aanleggen. Hij koos een andere plek op verzoek van de huisartsen in Baarn, die hadden bemerkt dat de oude plek, net voorbij de riooluitlaat in de Eem, wel erg ongezond voor de zwemmers was. De Zweminrichting van August Janssen is nog steeds te zien. Weliswaar niet meer in gebruik als zwembad, maar het gebouw uit 1916 staat er nog steeds. Ga vooral eens kijken aan het eind van de August Janssenweg.

Na vele jaren wilde men in Baarn een nieuw openluchtbad met schoon water, niet in de rivier die bevaren werd door grote en kleine schepen, waar door bedrijven vaak op geloosd werd.

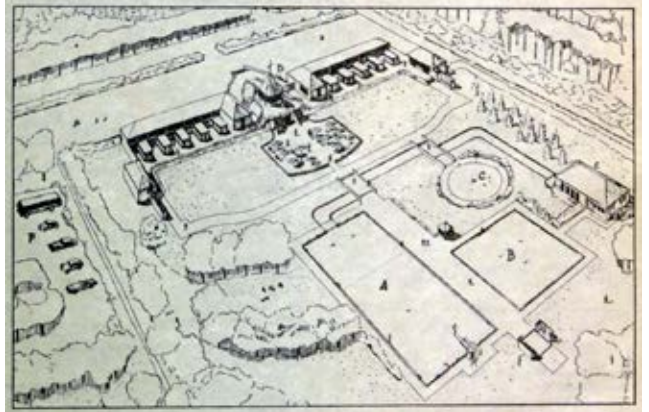
Het eerste idee voor een bosbad was gepland in het Maarschalksbos. Gelukkig was de provincie hier tegen.

Op 28 juli 1953 maakt de gemeenteraad bekend dat in de vergadering van 13 juli 1953 definitief besloten was tot de aanleg van een buitenzwembad. Raming van de kosten fl 324.660,-. In juni 1954 besloot de gemeenteraad tot aanleg van een fietspad langs het talud van het ravijn door de tunnel voor de treinen om de Amsterdamsestraatweg te passeren. Op deze wijze konden de zwemlustigen eenvoudig en zonder gevaar het bad bereiken.

De gemeente stelde de naam vast, het bad moest "Bosbad De Vuursche" gaan heten. De opening vond plaats op 31 juli 1954, ondanks dat het bad nog niet helemaal klaar was. In 1955 moest men nog een deel van de ligweide inzaaien, deze was 5000 m² groot. In juli kwam daar nog eens 2000 m² bij. De beplanting van het complex werd verzorgd door de Ned. Heide Mij.

Het bad werd geopend door waarnemend burgemeester A.W. Ros wegens afwezigheid (vakantie) van de toenmalige burgemeester. Een aantal hoogwaardigheidsbekleders was erbij aanwezig: alle

Plan voor Zwembad nabij Hilversumse Straatweg

wethouders, de inspecteurs van politie (de heren G.J. Bakker en J. C. Schrijver), het volledige bestuur van de Baarnse Sportbond, de heer Geuchies van de Baarnse Reddingsbrigade. (Deze reddingsbrigade ging later ook oefenen in het bosbad.) De locoburgemeester droeg het bad na opening over aan de Stichting tot beheer van de zweminrichting, hiervan was de heer H. Fockens voorzitter.

Ing. Overeem van de NV Nelis bood namens alle bouwers, schilders, enz. een elektrische klok aan. Deze was reeds boven de kassa's geplaatst.

Het bosbad beschikte over 80 omkleedcabines, 2 kleedlokalen voor de jeugd (schapenhokken) en een garderobegebouw met 300 kleedhaken. Er waren drie baden, waadgoten, douches en een duiktoren. Bad A was 50 x 20 meter met een diepte van 1.60 tot 3.20 meter Bad B voor ongeoefende zwemmers was 25 x 20 meter met een diepte van 90 cm. Bad C, het kinderbad, was rond. Zie de tekening van de architecten. Gebouw E op de tekening was het machinehuis voor de machines en de filters.

Een toegangskaartje kostte toen voor volwassenen fl 0,40.

De prijs voor een rijwielstalling was op jaarbasis fl 1,75. Een losse stalling kostte fl 0,10. De exploitant van de rijwielstalling was in die begintijd de heer H.J.W. van der Kloet, de exploitant van Groot Kievitsdal.

Het personeelbestand bestond bij de start van het bad uit: Badmeester-instructeur Van Esschoten en twee instructrices de dames G. Andriessie uit Amsterdam en B.J. Donswijk uit Apeldoorn. Er waren twee caissières, twee garderobedames en twee garderobeheren en één bediende algemene dienst. Het was de bedoeling dat er onder auspiciën van de KNZB regelmatig zwemwedstrijden in het bad zouden plaats vinden. In de beginjaren lukte dat aardig, later kwam hier de klad in. De eerste wedstrijd vond plaats op 25 juni 1955.

Er werden ook zwemlessen gegeven. Daar was veel animo voor, voor al omdat er een aantal jaren in Baarn geen zwemles mogelijk was geweest. Ook zwemvereniging Irene oefende in dit bad.

1955 was een warm jaar en men telde op 5 juni, een topdag, 2800 bezoekers. De eerste 9 dagen dat het zwembad open was in 1955 kwamen er meer dan 10.000 bezoekers.

Zomaar een voorbeeld uit later tijd: in 1979 ging het bad op 14 mei open. Men trok die eerste dag 100 bezoekers die zwommen in water van 11,5 grad Celsius.

De beheerder in de jaren 80 van de vorige eeuw was de heer Pouw. Bij vele Baarners bekend als de man met de bruine benen in de witte korte broek.

Het bosbad trok toen gemiddeld 80% bezoekers uit Baarn, Soest en Hilversum en 20% van de campings uit de buurt.

Later werd er een overdekt zwembad in Baarn gebouwd dat de naam van de bouwer meekreeg: "TIP". De naam is aangepast naar De Trits toen er drie verschillende activiteiten in het complex plaats vonden.

Kortom zwemmen in Baarn is van alle tijden.

In een aflevering van de serie "Uit het archief van de Historische Kring", opgenomen door RTV Baarn, wordt verteld over de vroegere zwembaden in de Eem. Op de website van de Historische Kring Baarne kunt u dit terug zien, of gebruik de link: <https://www.youtube.com/watch?v=XJlPLctq9U0>

